

Program

Policy

Handlingsplan

Riktlinje

Näringslivsprogram Västerås stad 2023 - 2028

Antaget av kommunfullmäktige 2023-12-07

DNR: 2023/00670

2023-09-06

VÄSTERÅS STAD

Innehållsförteckning

1 Inledning	s. 3
2 Agenda 2023 - för hållbar utveckling	s. 3
3 Övergripande mål	s. 4
4 Västerås attraktionskraft	
Den attraktiva staden – viktigt för en gynnsam utveckling av näringslivet	s. 5
5 Fyra fokusområden och prioriteringar under programperioden	s. 6
5.1 Fokus: En hållbar samhällsplanering med god kunskap om näringslivets behov och utmaningar	s. 6
5.2 Fokus: Kompetensförsörjning – tillhandahåller utbildningar och arbetsmarknadsinsatser som möter näringslivets behov	s. 7
5.3 Fokus: Ökad effektivisering för att förenkla och förbättra för företagare i sina kontakter med Västerås stads koncern	s. 8
5.4 Fokus: Ökad innovation och entreprenörskap genom samverkan	s. 8
6 Genomförande, samordning och uppföljning	s. 9

Program	anger en långsiktig politisk viljeinriktning och mål för utvecklingen inom ett specifikt område
Policy	utgår från stadens värdegrund och anger vilka förhållningssätt som ska präglade arbetet i koncernen Västerås stad inom ett specifikt område
Handlingsplan	innehåller planerade strategier och om det behövs politiska ställningstaganden för att nå politiskt satta mål eller en politisk viljeinriktning
Riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i arbetet inom ett särskilt område i kommunen eller i koncernen

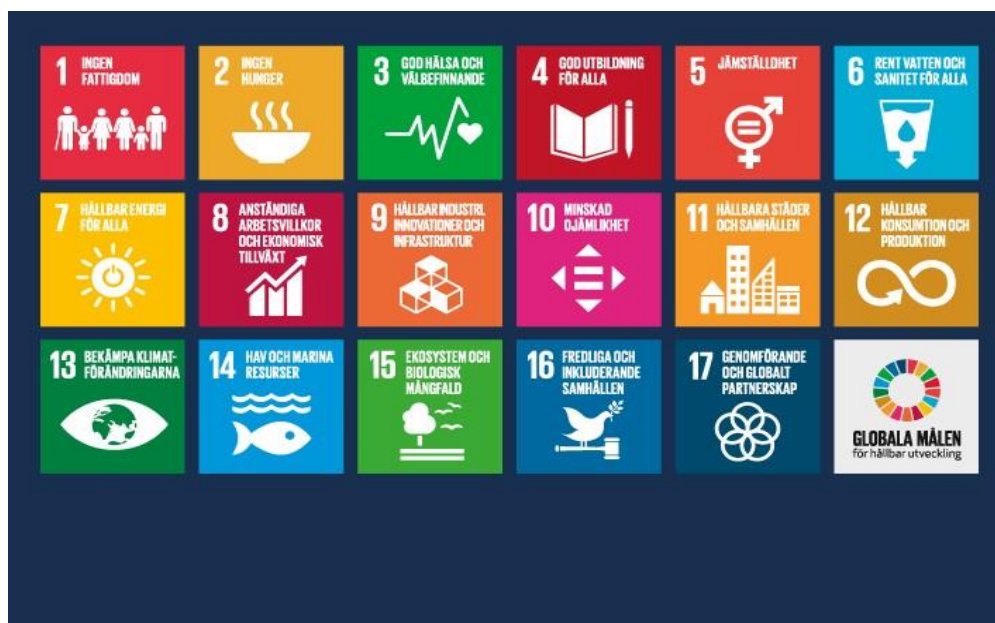
1 Inledning

Näringslivsprogrammet är ett av Västerås stads styrdokument som uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet med utvecklingen av Västerås som ort och koncernen Västerås stad. Programmet kopplar till övriga styrdokument och ska bidra till en långsiktig hållbar utveckling i Västerås.

Nämnder och bolag som stor betydelse för näringslivets utveckling och ska omsätta programmet i sina årliga verksamhetsplaner. Näringslivsprogrammet stadfäster på en övergripande nivå vikten av att bidra till att skapa de bästa förutsättningarna för att driva företag och etablera nya företag i Västerås. Västerås stads koncern ska verka för bästa möjliga företagsklimat, hållbar tillväxt och fler jobb.

Programmet avgränsas till områden och uppgifter där Västerås stads koncern har egen rådighet eller har en betydande inverkan på områdets utveckling.

2 Agenda 2030 - för hållbar utveckling

Hösten 2015 antog FN:s medlemsstater 17 globala mål (se bild ovan) och Agenda 2030 för hållbar utveckling. Näringslivsprogrammet har koppling till Agenda 2030 och har bäring på följande mål:

- Mål 8 – Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.**
 Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla. Goda förutsättningar för privat ägande och entreprenörskap är en av grundpelarna för en tillväxt som hela samhället deltar i, och för att målet om utrotning av extrem fattigdom år 2030 ska kunna bli verklighet.

- **Mål 9 – Hållbar industri, innovationer och infrastruktur**
Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.
- **Mål 4 – God utbildning för alla**
Utbildningsfrågor ska ses utifrån behovet av kunskapsinhämtning under hela livet och då särskilt kopplat till möjligheten till deltagande i arbets- och samhällsliv.

3 Övergripande mål

Den övergripande målbilden för Västerås är att vara en kunskaps- och innovationsnod med hög attraktionskraft och hög sysselsättning som uttrycks i följande två parametrar:

- Lönesummeutvecklingen hos dagbefolkningen i kommunen.
- Sysselsättningsutvecklingen i kommunen.

Bilden visar utvecklingen i procent 2017 - 2022

Arbeten med högt kunskapsinnehåll, som är innovativt och produktivitetshöjande, bidrar till en högre lönesumma. Sysselsättningsgraden påverkar också lönesumman, ju fler i arbete desto högre lönesumma. En hög sysselsättningsgrad gynnar alla, allt från den enskilda individen, näringslivet och kommunen utifrån minskade kostnader och ökade intäkter.

4 Västerås attraktionskraft

Den attraktiva staden – viktigt för en gynnsam utveckling av näringslivet

Att vara en attraktiv stad/ort innehåller faktorer som inte direkt har med Västerås stads näringslivspolitik att göra, men som påverkas av andra politikområden. Västerås stad ska erbjuda bra skolor, väl fungerande vård- och omsorg, ett rikt kultur, idrotts- och fritidsliv, en levande och händelserik stad som också är trygg och givetvis tillgång till bostäder av varierande sort. Samordningsansvaret för det brottsförebyggande arbetet som åligger kommunerna är en prioriterad fråga och också mycket viktigt för att skapa ett bra företagsklimat. Västerås stad säkrar genom allt detta ett gott liv för invånare och bidrar därigenom till att skapa grundförutsättningar för ett hållbart och starkt näringsliv.

En attraktiv kommun med ett starkt platsvarumärke ökar Västerås möjligheter att nå målbilden – en kunskaps- och innovationsnod med hög attraktionskraft.

Västerås stad har idag ett utvecklat och professionellt löpande näringslivsarbete. Under förra programperioden valde ett antal stora och viktiga företag att etablera sig i Västerås, Västerås stads myndighetsutövning har nått målet väl godkänt (NKI) inom alla områden och det finns en utvecklad metod för arbetet. Kommunikationen och dialogen med näringslivet har intensifierats och etableringsarbetet har professionaliserats.

Västerås attraktionskraft är av avgörande betydelse för att locka investeringar och etableringar till kommunen och för att locka kompetens och talanger till vårt växande näringsliv. Tillgången på arbetskraft är en mycket viktig parameter för de flesta företagen. Att vara en attraktiv nod i en stor arbetsmarknadsregion är en tillgång, inte minst när det gäller att få studenter att lockas till Västerås och stanna kvar.

Målet för Västerås stads näringslivsarbete är att locka nya företag till Västerås och bidra till utveckling av företagen i Västerås.

5 Fyra fokusområden och prioriteringar under programperioden

Vi har likväl områden där Västerås stad - tillsammans och i nära dialog med näringslivet - behöver fortsätta att utvecklas till att bli den kunskaps- och innovationsnod som programmet ger uttryck för.

Dessa fyra områden är prioriterade utifrån den omvärldsanalys som genomförts tillsammans med näringslivet och med grupperingar internt. Det är områden där Västerås stad har rådighet och kan påverka, de är angelägna för att klara en förflyttning, och de innehåller utmaningar som behöver lösas. De fyra områdena listas nedan där varje område har några prioriterade insatser under programperioden.

5.1 Fokus: En hållbar samhällsplanering med god kunskap om näringslivets behov och utmaningar

En förutseende samhällsplanering med god kunskap om näringslivets behov och utmaningar är av största vikt om Västerås ska positionera sig som en kunskapsnod med hög attraktionskraft.

Västerås stad samhällsplanerar för ett växande och föränderligt näringsliv. Västerås stad ska ha en god markreserv och kunna erbjuda detaljplanelagd mark till intressenter utifrån och till befintligt näringsliv som vill expandera eller ändra lokalisering.

Kommunkoncernen arbetar målmedvetet och aktivt för att säkerställa en god och stabil energiförsörjning och ett robust VA-nät. Kommunens IT-infrastruktur är väl utbyggd och håller hög standard.

Hållbara transporter både för gods och människor är av största vikt och en viktig parameter i samhällsplaneringen.

PRIO under programperioden för Västerås stads koncern:

- Säkerställa tillgången på planlagd mark för nyetableringar och relokalisering av företag.

MÅL/INDIKATORER

- 1) Minst 15 ha detaljplanelagd mark till mindre verksamheter, SME.
- 2) Minst 100 ha detaljplanelagd mark till ytkrävande verksamheter.
- 3) Minst 120 ha detaljplanelagd mark med högt eleffektbehov.

5.2 Fokus: Kompetensförsörjning – tillhandahåller utbildningar och arbetsmarknadsinsatser som möter näringslivets behov

Västerås stad tillhandahåller och/eller medverkar aktivt till utbildningar som matchar näringslivets behov och som bidrar till högre matchning på arbetsmarknaden. Detta förutsätter en nära och löpande dialog med näringslivet kring både aktuella och framtida kompetens- och rekryteringsbehov från utbildningsanordnarna.

Västerås stad ska agera proaktivt och kontinuerligt anpassa utbudet av utbildningar och arbetsmarknadsinsatser för att möta de allt snabbare kraven på omställning och kompetens hos näringslivet. Vi ska ta tillvara de egna talangerna och ge dem möjlighet att stanna och utvecklas i Västerås samtidigt som vi samverkar med näringslivet för att attrahera och behålla nya talanger som kommer till Västerås.

Det ställer krav på att Västerås stad snabbt och kontinuerligt anpassar utbudet av utbildningar för att möta de allt snabbare kraven på omställning och kompetens hos näringslivet. Det betyder också att Västerås stad tar ett helhetsgrepp om hela arbetsmarknaden i Västerås.

PRIO under programperioden för Västerås stads koncern:

- Säkerställa ett utbud av yrkesutbildningar på gymnasie- och vuxenutbildningsnivå som motsvarar näringslivsstrukturen och näringslivets behov i Västerås.
- Flexibla arbetsmarknadsinsatser i nära dialog med näringslivet.

MÅL/INDIKATORER:

Arbetslösheten ska inte överstiga riksnittets nivå.

Svenskt Näringsliv enkät – Tillgången på arbetskraft med relevant kompetens ska inte understiga 3, 3.

5.3 Fokus: Ökad effektivisering för att förenkla och förbättra för företagare i sina kontakter med Västerås stads koncern

Västerås stads relation med näringslivet utmärks av "Bästa möjliga möte". Det innebär att koncernen är tillgänglig, professionell, rättssäker och präglas av ett trevligt bemötande i våra relationer med näringslivet.

Det ska vara lätt att göra rätt. Relevant och uppdaterad information ska vara lätta att hitta på hemsidor för Västerås stad och de kommunala bolagen, och dialogen från koncernens sida ska vara proaktiv, dvs kontakter tas aktivt av tjänstemännen. Digitala tjänster utvecklas kontinuerligt i syfte att nå ambitionen om tillgänglighet och enkelhet.

Västerås stad ska öka förståelsen för näringslivets villkor i den egna organisationen, bl a ska näringslivskonsekvensanalyser genomföras inför beslut, dvs svara på frågan om hur kommande beslut förväntas påverka näringslivet.

PRIO under programperioden för Västerås stads koncern:

- Inköps- och upphandlingsarbete ska effektiviseras och präglas av transparens och tydlighet och antalet anbud ska öka.
- Digitalisering – öka tillgängligheten och förenkla för företagare i sina kontakter med koncernen.

MÅL/INDIKATORER:

Västerås stad ska uppnå ett NKI värde om lägst 80.

Samtliga myndighetsområden ska uppnå grönt.

Västerås stad ska uppnå ett NUI-värde om lägst 70.

5.4 Fokus: Ökad innovation och entreprenörskap genom samverkan

Västerås stad har en viktig roll i det innovations- och entreprenörstödande systemet. I detta arbete verkar staden genom andra aktörer och bidrar till en långsiktig strategisk utveckling av funktioner, samverkansmiljöer och stöd till företagare och innovatörer.

I samarbete med Region Västmanland, Region Sörmland, Eskilstuna kommun och Mälardalens universitet säkerställer vi ett robust och högkvalitativt innovationsstödsystem.

I samarbete med andra aktörer tillser staden att rådgivning finns för den enskilde entreprenören och företaget. Viktigt område att fokusera på är hållbarhet.

Västerås stads koncern bidrar också genom att tillhandahålla öppna data, testbäddar och initiera projekt som leder till ökad hållbarhet, innovation och idéer som gynnar ett entreprenörskap.

PRIO under programperioden för Västerås stads koncern:

- Sjösätta gemensamt arbetssätt och stöd till systemet tillsammans med Region Västmanland och Sörmland, Eskilstuna kommun och Mälardalens universitet.
- Tillgängliggöra data och miljöer så att utveckling och innovation möjliggörs för näringslivet och akademi.

MÅL/INDIKATORER:

Antal nystartade företag per 1000 invånare (jmf med andra kommuner).
Näringslivsanalys – det gemensamma förädlingsvärdet hos näringslivet i kommunen ska öka årligen.

6 Genomförande, samordning och uppföljning

Programmets genomförande bygger på att nämnderna i sina ordinarie verksamhets-, budget- och planeringsprocesser beskriver sina respektive åtagande inom de fyra utpekade fokusområdena.

Kommunstyrelsen ansvarar för samordningen av programmets genomförande.

Uppföljning av programmets genomförande sker årligen.

De jämförbara kommunerna är:

Uppsala
Helsingborg
Umeå
Örebro
Jönköping
Linköping
Eskilstuna
Gävle
Norrköping

VÄSTERÅS STAD

Kontaktcenter: 021-39 00 00

www.vasteras.se